

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีส่วนตน
ของ นายวสันต์ ตรี้อยพิสุทธิ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๓/๒๕๕๒

เรื่องพิจารณาที่ ๓๖/๒๕๔๘

วันที่ ๑๘ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๒

ความเห็น

ตามคำโต้แย้งของผู้ฟ้องคดีขอให้วินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๕๖ วรรคสองหรือไม่ แต่เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ถูกยกเลิกไปแล้ว และบทบัญญัติในมาตรา ๕๖ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าว มีหลักการอย่างเดียวกับบทบัญญัติในมาตรา ๖๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ซึ่งบังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน จึงวินิจฉัยให้ตามมาตรา ๖๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

ประเด็นวินิจฉัยจึงมีว่า พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๗ วรรคสองหรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า มาตรา ๖๗ วรรคสอง บัญญัติว่า “การดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง ทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ จะกระทำมิได้ เว้นแต่จะได้ศึกษาและประเมินผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชนในชุมชน และจัดให้มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียก่อน รวมทั้งให้องค์การอิสระซึ่งประกอบด้วยผู้แทนองค์การเอกชนด้านสิ่งแวดล้อม และสุขภาพ และผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาที่จัดการการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อม หรือทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ ให้ความเห็นประกอบก่อนมีการดำเนินการดังกล่าว” บทบัญญัตินี้เป็นเรื่องของการคุ้มครองสิทธิของชุมชน ซึ่งมีได้กำหนดขนาดของโครงการหรือกิจกรรม ส่วนกฎหมายที่บัญญัติเกี่ยวข้องกับการจัดทำรายงานการศึกษา และประเมินผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม มีเพียงพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ฉบับเดียวเท่านั้น

ซึ่งในมาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง ของพระราชบัญญัติดังกล่าวบัญญัติว่า “เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ มีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชนที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อเสนอขอความเห็นชอบตามมาตรา ๔๗ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๔๙” ซึ่งบทบัญญัติในวรรคหนึ่งของมาตรา ๔๖ นี้เป็นเรื่องของการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมโดยเฉพาะ ซึ่งมีบางส่วน สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๗ วรรคสอง ดังกล่าว แต่มีเงื่อนไขของวิธีปฏิบัติในการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมแตกต่างกันอยู่บ้าง เมื่อมีการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติดังกล่าวครบถ้วนแล้ว ต่อมา เมื่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ บังคับใช้ ก็ต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๗ วรรคสอง อีกส่วนหนึ่งด้วย กรณีจึงมิใช่เรื่องที่ถูกกฎหมายขัดหรือแย้งกัน ตามที่ผู้ฟ้องคดีอ้าง แต่เป็นเรื่องที่รัฐพึงจัดให้มีการตรากฎหมายเกี่ยวกับกรณีนี้ให้มีผลบังคับโดยชัดเจน และสอดคล้องกันโดยเร็ว

อาศัยเหตุดังกล่าว จึงมีความเห็นว่า พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖๗ วรรคสอง

นายวสันต์ สร้อยพิสุทธิ์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ